

Sobre la data dels inicis de la impremta Sallent

per Antoni Trallero i Alòs

No es coneix la data dels inicis de la impremta SALLENT, a Sabadell.

L'Andreu Castells, en l'Art Sabadellenc, pàg. 534, diu: "Joan Sallent i Prat (1879-1936), era fill d'hortolà, amb ofici après amb en Comas Faura, s'estableix el 1912 al carrer de l'Horta Novella, nº 123, a la darre-ra casa de la banda esquerra tocant a la carretera de Barcelona; després al carrer de Sant Quirze, 20; després 32, etc."

En Joan Sallarès Castells, en el seu treball titulat "D'Impremtes i d'Impressors a Sabadell", quadern nº 7, de la Fundació Bosch i Cardellach, no data l'episodi, ens diu que ell hi era present quan en Joan Sallent va plantar l'empresa d'En Joan Comas i Faura, de la qual En Sallent n'era un encarregat, per fortes desavinences.

Després tothom qui ha escrit sobre Joan Sallent, i copiant-se, sense miraments els uns dels altres, han anat repetint la data equivocada de l'any 1917 com de l'establiment pel seu compte d'En Joan Sallent.

Així ho diuen: El Diccionari Ràfols, el Diccionari Biogràfic Albertí, el Diccionari Salvat Català, la Gran Enciclopèdia Catalana, i algun biògraf sabadellenc.

Ignorem de quina font ho va treure el primer que va incórrer en l'error.

En Sallent ja va imprimir pel seu compte abans de l'any 1917, almenys, els següents llibres:

Any 1914:

Cançons al vent, de Joan Arús.

Gloses femenines. Breviari de la elegant, de M. Poal Aregall.

Any 1915:

Sonets, de Joan Arús.

Egloga (sic). Poesia, de Ramon Ribera Llobet.

Any 1916:

Noves cançons, de Joan Arús.

El jurament i la Maternitat, de Pau Griera Cruz.

Poemes i llegendes, de Ramon Ribera Llobet.

La responsabilitat femenina, de Miquel Poal Aregall.

Les dones davant la guerra, de Miquel Poal Aregall.

No ens ha arribat a caure a les mans cap llibre imprès de Joan Sallent dels anys 1911, 1912 i 1913.

El diumenge dia 28/6/87, en els encants de la plaça del Mercat i en la parada d'un bon amic, aquest m'ensenyà un full, que li acabaven de portar, un full volant dirigit "A la opinió pública", de la Sociedad de Oficiales Albañiles, que reproduïm fotocopiada, amb data Sabadell 9 de Agosto de 1911. Per a l'estudi dels moviments socials a Sabadell, aquest full té la seva importància, com a testimoni de la vaga de paletes i manobres que tenia lloc en aquells dies. No comentarem aquest aspecte que ens apartaria ara del nostre objectiu. El que sí que cridava l'atenció era el peu d'impremta que porta el full i

A la opinión pública

En vista de la desfachatez de nuestros patronos, no queriendo reconocer la nueva Comisión nombrada para buscar una solución á la huelga que sostenemos, sin dignarse ni ver la cara de los comisionados, quizás por miedo ó por instinto de desprecio burgués, nos dirigimos á todos los hombres concientes, para suplicarles su apoyo á la obra que nos vamos á emprender.

La huelga, á pesar de todo y de todos, se sostiene con el mismo tesón de siempre, dependiendo la victoria de todos los obreros que se hagan suya nuestra causa, que es la causa de todos los trabajadores.

La Sociedad de Oficiales Albañiles, ha acordado, aprestándose ya á la resistencia, trabajar por su cuenta, como lo hace ya desde el lunes 7 del corriente. Ante esta actitud, todos los sabadellenses que simpatizan con nuestra causa, deben cooperar á nuestra obra, prestándonos sus auxilios y encargando á la Sociedad toda clase de trabajos, en la seguridad de que se servirán con toda pulcritud y puntualidad.

Los encargos deben hacerse en el domicilio de la Sociedad; Plaza Mayor (*Café Cruz*).

La Comisión que suscribe, espera que todos los obreros y cuantos sientan ansias de regeneración, prestarán su apoyo á nuestra empresa:

Salud y solidaridad.

La Comisión de huelga.

Sabadell 9 Agosto de 1911.

que diu: *IMP. SALLENT-S. QUIRICO*, 48. O sigui que segons aquest full la impremta Sallent se'ns presenta ja existent a Sabadell el 9 d'Agost de l'any 1911, un any abans del que diu en Castells, i abans de l'aparició del setmanari humoristic "MANOY", ocorreguda el 23 de desembre de 1911, que va imprimir en Sallent, i que era la primera referència escrita sobre l'existència de la impremta Sallent. Aquesta referència es troba en el llibre de Joan Puig i Pujol, "86 anys de premsa local", així com també s'hi troben les que donem a continuació i que demostren en el camp de la premsa l'existència de la Impremta Sallent, abans de l'any 1917.

Revistes impreses per Sallent i la data de la seva aparició.

Butlletí del Secretariat Gratuït d'Acció Social. 15/Juny/1912.

Rialles. Setmanari humoristic. 22/Març/1913.

Sabadell Federal. Setmanari d'esquerra. 27/Setembre/1913.

¡Maura, no!. 27/Juny/1914.

Joventut. Portaveu de la Congregació Mariana de St. Lluís. Gener 1915.

La Viuda. 15/Maig/1915.

Teatralia. Revista catalana de divulgació teatral. 30/Octubre/1915.

La Batalla Sindicalista. Portaveu dels Sindicats. Any 1915.

Fulla Salau. 23/Abril/1916.

La Defensa. Setembre de 1916.

S'ha donat un pas més en els estudis sobre els inicis de la impremta Sallent a Sabadell. Però encara queden molts caps per lligar.

Crec que si els estudiosos i els que ja puc anomenar "Amics de la Impremta Sallent, de Sabadell", aquells que van recollint el material que aquesta impremta imprimí, hi ajuden, a poc a poc arribarem a aclarir aquelles dades històriques fonamentals per a l'estudi de la millor impremta que ha donat Sabadell a les Arts Gràfiques de Catalunya.